

► OPOREZIVANJE

Koordinator:

**NACIONALNA ALIJANSA ZA LOKALNI
EKONOMSKI RAZVOJ (NALED)**

Jelena Rančić

UVOD

Početkom 2012. godine Republika Srbija je dobila status kandidata za članstvo u EU, čime je otpočeo proces pregovora za pristupanje EU. Pregovarački proces podrazumeva našu obavezu da u potpunosti harmonizujemo nacionalni zakonodavni okvir sa zakonodavstvom EU za sva (35) pregovaračka poglavlja. Proces pristupanja podrazumeva i jačanje i unapređenje institucionalnih i administrativnih kapaciteta za primenu zakonodavnog okvira. Jedno od najvažnijih poglavlja u oblasti ekonomije se odnosi na sistem oporezivanja (Pregovaračko poglavlje 16). NALED, u okviru Nacionalnog konventa o EU, od decembra 2019. godine koordinira radnom grupom za Poglavlje 16.

Krajem maja 2021. godine je izmenjen Zakon o akcizama, u delu koji se odnosi na visinu akciza na jaka alkoholna pića, čime je formalno ispunjen osnovni kriterijum za otvaranje Poglavlja 16. Međutim, do momenta izrade ovog izveštaja, poglavlje nije otvoreno za pregovore. U nastavku teksta biće detaljnije objašnjeni sadržaj Poglavlja 16 i sistem oporezivanja u Republici Srbiji, sa presekom trenutnog stanja i daljim koracima i preporukama za 2022. godinu.

PRIKAZ POGLAVLJA

Zakonodavni okvir u oblasti oporezivanja se, u najvećoj meri, odnosi na indirektno poreze, odnosno poreze na potrošnju, prvenstveno porez na dodatu vrednost (PDV) i akcize. Na nivou EU, poreski propisi i politike su usaglašeni kroz odgovarajuće Direktive, a zemlje kandidati imaju obavezu da, do momenta pristupanja EU, usklade nacionalno poresko zakonodavstvo sa direktivama. Drugim rečima, države članice su odgovorne za donošenje i izmene poreskih zakona kojima se utvrđuje predmet oporezivanja, poreske stope, oslobođenja, olakšice, povraćaji, refundacije itd, a koji moraju biti u skladu sa direktivama. Pored toga, Evropska komisija promovise saradnju između država članica u borbi protiv sive ekonomije i poreske evazije, eliminisanja diskriminacije i smanjenja administrativnog opterećenja građana i privrede. Harmonizacija oporezivanja u EU, pored zakonodavnog usaglašavanja sa direktivama, obuhvata i administrativno-tehnička pitanja, koja se odnose na uspostavljanje odgovarajućih kapaciteta za razmenu informacija i podataka, koordinaciju aktivnosti itd.

Odgovarajuće definicije, obuhvat i principi oporezivanja potrošnje, propisani su direktivama EU. **Direktiva Saveta Evrope (2006/112/EC)¹ iz 2006. godine,** kao jedan od najvažnijih propisa EU u toj oblasti, utvrđuje zajednički sistem poreza na dodatu vrednost i **uređuje čitav niz osnovnih elementa PDV-a – od definisanja oporezivog prometa, poreskog obveznika i visine (minimalnih) stopa PDV-a, do oslobođenja od plaćanja PDV-a, povraćaja PDV-a i posebnih postupaka oporezivanja.** Akcizne dažbine zakonski su uređene **Direktivom Saveta Evrope (2008/118/EC)² iz 2008. godine.** Ovim dokumentom precizno su **uređeni uslovi za proizvodnju, držanje, promet i kontrolu akciznih proizvoda u EU, vreme nastanka poreske (akcizne) obaveze, predmet oporezivanja akcizama, visina minimalne akcize** itd. Harmonizacija nacionalnog zakonodavstva u ovom pregovaračkom poglavlju tiče se, prevashodno, PDV-a i akciza, kao poreza na potrošnju.

¹ Videti: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj>.

² Videti: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008L0118&from=GA>.

Za razliku od poreza na potrošnju, **kod direktnih poreza (rad i kapital) stepen harmonizacije je znatno manji**, odnosno usmeren je, pre svega, **na otklanjanje diskriminacije u poreskom tretmanu obveznika iz različitih država članica i sprečavanju štetne poreske konkurencije**. Iz tog razloga, usaglašavanje direktnih poreza sa evropskim zakonodavstvom tiče se, pre svega, poreza na dobit pravnih lica. **Oporezivanje dobiti pravnih lica** na nivou EU reguliše više direktiva i propisa³ kojima su uređena ne samo pitanja vezana za oporezivanje dobiti, već i proceduralna pitanja sa ciljem otklanjanja dvostrukog oporezivanja i sprečavanje štetne poreske konkurencije, kao i postupci za rešavanje sporova po pitanju transfernih cena. U domenu **poreza na dohodak građana i poreza na imovinu**, države članice zadržavaju gotovo potpuni fiskalni suverenitet, uz ograničenje da svojim pravilima oporezivanja ne smeju da dovedu u neravnopravan položaj građane i pravna lica iz drugih država članica.

STATUS POGHLAVLJA

Prema revidiranoj metodologiji proširenja, iz marta 2020. godine, 33 pregovaračka poglavlja⁴ su grupisana u u šest klastera⁵. Pregovaračko poglavlje 16 pripada Klasteru 3 – Konkurentnost i inkluzivni rast. Klaster sadrži osam poglavlja od kojih je pet otvoreno, dok tri, među kojima i Poglavlje 16, nisu otvorena za pregovore.

Iako su eksplanatorni i bilateralni skrining održani 2015. godine, **Republika Srbija, prema oceni Evropske komisije, nije bila dovoljno spremna za otvaranje Poglavlja 16** za pregovore i to, pre svega, **u oblasti akcizne politike. Pravila EU strogo zabranjuju različit fiskalni tretman iste kategorije proizvoda, a zakonska regulativa u Srbiji je favorizovala domaće proizvode u odnosu na akcizne proizvode iz uvoza**. Sve do početka 2018. godine, **akciza na kafu** i proizvode od kafe se naplaćivala samo prilikom uvoza, a ne prilikom puštanja u promet. Takođe, zakonom je bilo propisano da se **akciza na jaka alkoholna pića** obračunava prema vrsti pića (rakije od voća, rakije od žitarica itd) što je u praksi rezultiralo znatno većom (i do dva i po puta) akcizom prilikom uvoza u odnosu na proizvodnju i promet sličnih pića u zemlji⁶.

Krajem maja 2021. godine je izmenjen Zakon o akcizama i propisano je da se visina akcize na jaka alkoholna pića utvrđuje prema procentu čistog alkohola (etil alkohola) koji se sadržan u konkretnom piću, što je u skladu sa Direktivom EU o akcizama na ovu vrstu proizvoda. Time je **ispunjen osnovni kriterijum za otvaranje poglavlja i realizovana ključna preporuka iz prethodne dve Knjige preporuka NKEU**. Vlada je usvojila Pregovaračku poziciju⁷, međutim, sve do formalnog otvaranja poglavlja od strane Evropske komisije, ovaj dokument neće biti javno dostupan.

³ Videti: https://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation-1/company-taxation_en.

⁴ Poglavlja 34 – Institucije i 35 – Ostala pitanja nisu uključena u podelu po klasterima.

⁵ Videti: <https://www.mei.gov.rs/srp/dokumenta/eu-dokumenta/pristupni-pregovori-sa-eu/pregovaracki-klasteri/>.

⁶ Za više informacija videti prošlogodišnji izveštaj.

⁷ Usvajanju od strane Vlade prethodio je sastanak u domu Narodne skupštine, na inicijativu Odbora za evropske integracije, na kome su predstavnici Vlade, odnosno Ministarstva finansija i Ministarstva za evropske integracije, narodnim poslanicima i predstavnicima NKEU izložili Sažetak pregovaračke pozicije Republike Srbije za Poglavlje 16.

PRESEK STANJA I GLAVNE OCENE

Izveštaji Evropske komisije o napretku Srbije i stavovi Radne grupe NKEU

U **Izveštaju Evropske komisije o napretku Srbije za 2016. godinu**, EK je ocenila da je **Republika Srbija umereno pripremljena** u ovoj oblasti, s obzirom da je ostvaren izvestan napredak u usklađivanju zakonodavstva i sprovođenju reforme Poreske uprave. EK je zadržala iste preporuke: eliminisati fiskalnu diskriminaciju u akciznom oporezivanju kafe i jakih alkoholnih pića i nastaviti sa procesom transformacije i modernizacije Poreske uprave.

U **Izveštaju Evropske komisije o napretku Srbije za 2018. godinu**,⁸ EK je zadržala istu ocenu u pogledu pripremljenosti Srbije za otvaranje ovog poglavlja, pripremu pregovaračke pozicije i početak pregovora. *Ipak uočen je izvestan napredak, s obzirom da je izmenama Zakona o akcizama ujednačen akcizni tretman kafe u domaćem prometu i kafe iz uvoza.* S druge strane, fiskalna diskriminacija u pogledu visine akcize na domaća i uvozna alkoholna pitanja nije eliminisana. Stoga je **EK dala preporuku da se u narednom periodu eliminiše diskriminatorna primena akciza na uvoz jakih alkoholnih pića.** U pogledu jačanja administrativnih kapaciteta, EK je preporučila **ubrzanje sprovođenja Programa transformacije Poreske uprave (PU)**, s ciljem pojednostavljenja poreskih postupaka i aktivnosti, jačanja kapaciteta za unapređenje softverskih rešenja za naplatu poreza i borbu protiv sive ekonomije.

Kao i u izveštajima iz prethodnih godina, u **Izveštaju Evropske komisije o napretku Srbije za 2019. godinu**, EK je **ponovila ocenu da je, sa aspekta oporezivanja, Srbija umereno pripremljena.** Izvestan napredak je postignut u usklađivanju zakonodavstva. Uveden je povraćaj PDV-a nerezidentnim poreskim obveznicima i novi sistem vođenja evidencije o PDV-u. Takođe, napravljen je mali pomak u sprovođenju reforme Poreske uprave. **Preporuke iz prethodnog Izveštaja (2018) su ostale na snazi, prvenstveno eliminacija fiskalne diskriminacije kod akciza na jaka alkoholna pića i ubrzanje sprovođenja Programa reforme Poreske uprave.** Dodata je još jedna preporuka od strane Evropske komisije – da se do kraja 2019. godine potpiše i ratifikuje Multilateralna konvencija OECD-a o uzajamnoj administrativnoj pomoći oko poreskih pitanja, koja je realizovana sredinom 2019. godine.

Izveštaj Evropske komisije o napretku Srbije za 2020. godinu prepoznaje izvestan napredak, s obzirom da je ratifikovana Konvencija OECD-a o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreskim stvarima (MAC), te da je nastavljeno sprovođenje reforme Poreske uprave. **Preporuke su delimično sprovedene** i stoga je ostala ocena koja se ponavlja u svakom izveštaju EK, da je **Republika Srbija umereno pripremljena u oblasti oporezivanja.** Ključne preporuke Evropske komisije za 2021. godinu se odnose na: **uklanjanje diskriminacije u primeni akciza na uvezena jaka alkoholna pića; nastavak sprovođenja programa reforme Poreske uprave, uz obezbeđivanje dovoljno ljudskih i tehnoloških resursa za tu svrhu; poboljšanje naplate poreza i nastavak aktivnosti u borbi protiv sive ekonomije.**

U poslednjem **Izveštaju Evropske komisije o napretku Srbije za 2021. godinu**, i pored dobrog napretka koji je učinjen izmenom Zakona o akcizama i nastavkom procesa transformacije Poreske

⁸ Izveštaj za 2017. godinu nije javno dostupan.

uprave, EK ponavlja istu ocenu da je Srbija u ovoj oblasti umereno pripremljena. Preporuke za 2022. godinu su gotovo identične prošlogodišnjim – nastavak aktivnosti transformacije Poreske uprave, poboljšanje naplate poreskih prihoda i borba protiv sive ekonomije. Dodate su i nove preporuke u pravcu dalje harmonizacije poreskih propisa (PDV, akcize i direktni porezi) sa evropskim.

Nesporno je da postoji potreba daljeg usaglašavanja srpskog poreskog sistema sa odgovarajućim direktivama EU. Ipak, deluje da su predstavnici EK bili strožiji u oceni, s obzirom da je različit akcizni tretman jakih alkoholnih pića u svim prethodnim izveštajima navođen kao osnovni kriterijum za otvaranje poglavlja. Ostaje naravno da se vidi da li će tokom 2022. godine EK doneti odluku o otvaranju ovog poglavlja za dalje pregovore.

Sa druge strane, postojeći poreski sistem karakteriše postojanje brojnih parafiskalnih⁹ dažbina, kao i nedovoljna transparentnost neporeskih dažbina na republičkom i lokalnom nivou. Privreda više od decenije ističe neophodnost sprovođenja reforme parafiskala, a značajni koraci u tom pravcu su već preduzeti kroz Projekat za reformu neporeskih prihoda¹⁰ koji je, u periodu od oktobra 2019. do kraja 2021. godine, sproveo NALED u saradnji sa Partner Solutions, KPMG i Institutom Mihajlo Pupin, uz podršku Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID). Vrlo slična ocena se ponavlja nekoliko godina unazad u izveštajima EK, koja ističe veliki broj parafiskalnih nameta i njihovu netransparentnost, što povratno utiče na predvidivost i stabilnost poreskog sistema i predstavlja prepreku daljem lokalnom ekonomskom razvoju. Stoga, **puna implementacija reforme parafiskalnih dažbina, kroz uspostavljanje javnog onlajn registra svih neporeskih dažbina, uz poštovanje principa konstitutivnosti,**¹¹ predstavlja jednu od najvažnijih preporuka radne grupe.

AKTIVNOSTI RADNE GRUPE I EVALUACIJA DOSADAŠNJIH PREPORUKA RADNE GRUPE NKEU

Tokom 2021. godine su održane konsultacije sa članovima radne grupe vezano za izmenu Zakona o akcizama (deo jaka alkoholna pića) i nacrt Pregovaračke pozicije za poglavlje 16, kao i povodom brojnih inicijativa vezanih, pre svega, za izmenu Zakona o PDV-u i podzakonskih akata. Osnovni cilj predloženih izmena jeste nastavak smanjenja administrativnog opterećenja privrede.

U pogledu dosadašnjih preporuka, važno je naglasiti da je prva i ključna preporuka radne grupe u poslednje tri godine (2019-2021) rešena, čime je **uklonjen nejednak akcizni tretman domaćih proizvođača i uvoznika jakih alkoholnih pića** koji je postojao prethodnih 20 godina.

⁹ Parafiskal – skriveni porez; namet (taksa, naknada, nadoknada, tarifa itd) koji je po svojoj fiskalnoj prirodi porez jer podrazumeva obaveznost plaćanja iako nema korišćenja javnog dobra niti pružanja javne usluge.

¹⁰ Videti: <https://naled.rs/projekti-reforma-neporeskih-prihoda-3030>.

¹¹ Neporeska dažbina (taksa, naknada za korišćenje javnih dobara, itd.) iako propisana zakonom ne može biti naplaćena privredi ili građanima sve dok nije, sa svim elementima, uneta u registar neporeskih dažbina.

Intenziviranje procesa transformacije i modernizacije Poreske uprave je, takođe, važna preporuka i u prethodnom periodu je **ostvaren izvestan napredak** unapređenjem IT sistema, jačanjem administrativnih kapaciteta, kao i donošenjem Zakona o fiskalizaciji¹² i Zakona o elektronskom fakturisanju¹³. Primena oba zakona će povećati efikasnost naplate, pre svega PDV-a, a time i značajno doprineti borbi protiv sive ekonomije.

Treća, važna preporuka, koja se odnosila na **ukidanje Pravilnika o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije o PDV-u, nije rešena**. Naime, Pravilnikom je propisano da se prilikom podnošenja poreske prijave o PDV-u (PPPDV) obavezno dostavlja i obrazac pregled obračuna PDV-a (POPDV). Primena pravilnika je rezultirala značajnim administrativnim i finansijskim troškovima za privredu¹⁴. Važno je naglasiti da je **preduslov za ukidanje Pravilnika puna primena Zakona o fiskalizaciji** (1. maj 2022. godine) i **Zakona o elektronskom fakturisanju**. Predviđeno je da se prelazak na elektronske fakture odvija u fazama – od 01. maja 2022. godine za subjekte javnog sektora, a od 1. januara 2023. godine za subjekte privatnog sektora, te je realno očekivati da će se Pravilnik primenjivati do kraja 2022. godine, a verovatno i u određenom delu, ako ne i cele, 2023. godine.

PREPORUKE RADNE GRUPE NKEU ZA 2022. GODINU

Kao što je navedeno, tokom proteklog perioda je bilo dosta inicijativa i predloga vezanih za poreze, ali i neporeske dažbine i parafiskale. Najveći broj predloga je usmeren, pre svega, na administrativno rasterećenje privrede, te sa svoje strane doprinosi smanjenju neloyalne konkurencije između privrednih subjekata, kao i eliminisanju bilo kakvog vida poreske diskriminacije. U tom smislu, preporuke nisu u suprotnosti sa odgovarajućim direktivama EU, a direktno ili indirektno doprinose smanjenju poreske evazije i sive ekonomije. Predlozi koje ovde navodimo sadržani su i u Sivoj knjizi NALED-a¹⁵, a odnose se prvenstveno na Ministarstvo finansija (u čijoj je nadležnosti srpski poreski sistem – direktni i indirektni porezi) i, u manjoj meri, na druga resorna ministarstva Vlade RS.

Preporuke radne grupe za 2022. godinu su:

- **Smanjenje poreskog opterećenja najnižih zarada, uspostavljanje veće progresivnosti oporezivanja rada i reforma postojećeg sistema doprinosa za obavezno socijalno osiguranje.** Sa ciljem stimulisanja poslodavaca da (legalno) angažuju radnike, potrebno je značajnije smanjiti poresko opterećenje najnižih zarada i sprovesti reformu postojećeg sistema doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje (prelazak na finansiranje iz opštih poreza, umesto iz doprinosa za zdravstvo).

¹² Videti: <https://www.paragraf.rs/propisi/zakon-o-fiskalizaciji-republike-srbije.html>.

¹³ Videti: <https://www.paragraf.rs/propisi/zakon-o-elektronskom-fakturisanju.html>.

¹⁴ Detaljnije o ovoj temi u Knjizi preporuka NKEU za 2020. godinu.

¹⁵ Videti: <https://naled.rs/siva-knjiga>.

- **Ukinuti obavezu sačinjavanja POPDV obrasca i njegovog dostavljanja zajedno sa poreskom prijavom za PDV (PPPDV).** S obzirom da će novi fiskalni uređaji (koji zamenjuju stare fiskalne kase) i obaveza evidentiranja faktura preko sistema e-fakture obezbediti sve podatke za generisanje obrasca POPDV i PPPDV, predlažemo da se Pravilnik koji propisuje izradu POPDV obrasca ukine, čime će se administrativno rasteretiti privreda.
- **Propisati kraći rok za povraćaj više plaćenog PDV-a.** Zbog činjenice da je u poslednjih nekoliko godina Poreska uprava značajno skratila rokove u kojima vrši povraćaj PDV-a poreskim obveznicima, preporuka je da se zakonom propiše rok od 15 dana za sve poreske obveznike, ne samo za pretežne izvoznike kako je predviđeno važećim Zakonom o PDV-u. Alternativno, predlažemo da ostane rok od 15 dana za pretežne izvoznike, a da se za ostale poreske obveznike zakonski rok skрати sa 45 na 25 dana.
- **Uspostaviti uzajamnost vraćanja PDV-a između Srbije i drugih zemalja.** Zakonom o PDV-u je propisano da se refakcija PDV-a stranom pravnom licu vrši samo uz uslov uzajamnosti. Pošto uspostavljanje bilateralne uzajamnosti između Srbije i drugih zemalja traje gotovo deceniju i rezultira nemogućnošću stranih kompanija da u Srbiji ostvare pravo na refakciju PDV-a i naših kompanija da u drugim zemljama dobiju povraćaj PDV-a, preporuka je da se izmeni važeće zakonsko rešenje tako da se refakcija PDV-a može sprovesti bez uslova uzajamnosti.
- **Ukinuti obaveznu PDV registraciju stranih kompanija koje svoje proizvode ne prometuju u Srbiji.** Važećim Zakonom propisana je obaveza stranih pravnih lica da odrede poreskog punomoćnika i da se registruju za obavezu plaćanja PDV-a, što stvara dodatno administrativno opterećenje kompanijama koje svoje proizvode privremeno skladište u Srbiji, a zatim ih izvoze i prometuju u drugim zemljama regiona. Stoga je preporuka da se izmenom zakona propiše da strana pravna lica, koja ne stavljaju robu u promet na teritoriji Republike Srbije, nisu dužna da se registruju kao PDV obveznici.
- **Eliminisati potvrdu o oslobođenju od plaćanja akcize po osnovu međunarodnog ugovora.** Podzakonskim aktom je propisano da obveznik akcize mora svaki mesec da dostavlja nadležnoj Poreskoj upravi potvrdu o oslobođenju od plaćanja akcize po osnovu međunarodnog ugovora, što predstavlja suvišno administriranje i dupliranje dokumentacije, jer istu potvrdu izdaje centrala Poreske uprave. Stoga je preporuka da se izmenom odgovarajućeg pravilnika ukine obaveza obveznika akcize da dostavlja potvrdu nadležnoj Poreskoj upravi.
- **Uspostaviti javni elektronski registar neporeskih dažbina.** Preporuka je da se izmenom Zakona o budžetskom sistemu propiše uspostavljanje javnog, elektronskog registra neporeskih dažbina u koji će se upisivati neporeske dažbine svih nivoa vlasti, uz poštovanje osnovnog principa da nijedna neporeska dažbina, iako propisana zakonom ili podzakonskim aktom, ne može biti naplaćena privredi ili građanima ukoliko nije uneta u registar. Imajući u vidu da se radi o kompleksnoj reformi, predlažemo da se ona sprovede fazno, tako što će se najpre uvesti registar taksi, koje su i najbrojnije u sistemu neporeskih dažbina. Sistemsko

uređenje ove oblasti javnih finansija bi značajno olakšalo uslove poslovanja privrednih subjekata i proces planiranja, jer bi sve relevantne informacije o neporeskim dažbinama, pre svega taksama, bile raspoložive i lako pretražive na jednom mestu.

- **Smanjiti poresku stopu na prihode od izdavanja nepokretnosti.** S obzirom da u praksi mali broj stanodavaca (prema procenama samo 1%) plaća ovu vrstu poreza, preporuka je da se stopa poreza na prihode od nepokretnosti smanji sa važećih 20% na 10%, što bi oblast zakupa stanova izmestilo van sive zone i povećalo naplatu poreza po ovom osnovu.
- **Ukinuti PDV na donacije hrane i korišćenu opremu.** Preporuka je da se donacije hrane pred istek roka oslobode od plaćanja PDV-a, čime bi se dodatno stimulisao privatni sektor da donira viškove hrane. U prilog značaju ove teme govori i činjenica da 20 od 27 zemalja Evropske unije ne naplaćuje PDV na hranu koja se donira pred istek roka. Pored toga, kako bi se, pre svega, domaći donatori dodatno stimulisali, predlažemo da se doniranje korišćene opreme (na primer računara) oslobodi plaćanja PDV-a, jer u postojećem sistemu privredni subjekt ima ne samo rashod po osnovu donacije, već i rashod po osnovu PDV-a koji se plaća na tržišnu vrednost te opreme.
- **Pojednostavljivanje pravila i procedura obračuna PDV-a u oblasti građevinarstva.** Trenutna pravila na osnovu kojih je za promet iz oblasti građevinske delatnosti poreski dužnik primalac dobara, odnosno usluga, su i dalje veoma kompleksna, oduzimaju znatnu količinu vremena i gotovo nužno nose ozbiljan poreski rizik od nepravilne primene propisa. U prilog tome govori i činjenica da je, samo u vezi sa opredeljivanjem određene vrste prometa u smislu (ne)građevinske delatnosti, Ministarstvo finansija izdalo preko 1.000 službenih mišljenja. Stoga, predlažemo da se kod svih aktivnosti, koje se propisima o PDV-u deklariraju kao promet iz oblasti građevinarstva, kao opcija uvede mogućnost dogovaranja između dva subjekta, odnosno ko će za konkretan promet biti poreski dužnik (primalac ili pružalac dobara / usluga u oblasti građevinarstva), posebno što bi ovakvom izmenom efekat na prihod budžeta od PDV-a bio neutralan.
- **Pokrenuti postupak za zaključenje Ugovora o izbegavanju dvostrukog oporezivanja sa SAD-om.** Srbija ima zaključene ugovore o izbegavanju dvostrukog oporezivanja sa 26 država članica EU (sve osim Portugalije). Zaključivanjem ugovora sa SAD-om, Republika Srbija bi dodatno omogućila svojim privrednim društvima povoljniji poreski tretman prihoda koji ostvare u poslovanju sa Amerikom.